

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

1 בנובמבר 2021

1459

כ"ו בחשוון התשפ"ב

עמוד

הצעת חוק הסיוע המשפטי (תיקון מס' 22 – הוראת שעה) (תיקון), התשפ"ב-2021 130

הצעת חוק הסיוע המשפטי (תיקון מס' 22 – הוראת שעה) (תיקון), התשפ"ב–2021

1. תיקון סעיף 1 בחוק הסיוע המשפטי (תיקון מס' 22 – הוראת שעה), התשע"ט–2018¹, בסעיף 1, במקום "בתקופה של שלוש שנים" יבוא "בתקופה של שש שנים".

ד ב ר י ה ס ב ר

לסייע בהתמודדות עם העובדה שאוכלוסיות המוגנות בחוק איסור הפליה במוצרים נמנעות במידה רבה ממיצוי זכויותיהן על פי דין, בשל העלות הכספית שבפתיחת הליך משפטי.

מעקב אחר השפעות תיקון החוק האמור הראה כי חלה עלייה מתמדת בכמות התיקים הנפתחים בלשכות הסיוע המשפטי בשל תיקון זה. פניות אלה חצו מגורים, והוגשו טענות להפליה בנוגע לכל קשת החברה הישראלית, על רקע דת, גזע, לאום ונטייה מינית. לפיכך מסתמן כי יש תועלת חברתית בביטול החסם הכלכלי בנוגע להגשת תביעות לפי חוק איסור הפליה במוצרים, וניכר כי הוראה זו חשובה לאינטרס הציבורי, להגברת אמון הציבור במערכת המשפט ולמיצוי זכויות של קבוצות אוכלוסייה שונות בקרב החברה הישראלית. עם זאת, נראה כי נכון לבחון את השפעת התיקון לאורך תקופה ארוכה יותר, בין השאר, בשים לב לכלים אחרים שניתן באמצעותם להתמודד עם התופעה.

על כן, מוצע להאריך את הוראת השעה שלפי תיקון מס' 22 בשלוש שנים נוספות, כדי להמשיך ולבחון את השפעת הוראה זו על המאבק בהפליה ובגזענות במדינת ישראל.

סעיף 1 ביום י' בכסלו התשע"ט (18 בנובמבר 2018) נכנס לתוקפו תיקון מס' 22 לחוק הסיוע המשפטי, התשל"ב–1972. תיקון זה קבע, בהוראת שעה שתוקפה שלוש שנים, כי סיוע משפטי בתביעות לפי חוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים, התשס"א–2000 (להלן – חוק איסור הפליה במוצרים), יינתן על ידי הסיוע המשפטי בלא בדיקת זכאות כלכלית של מגיש התביעה.

בהצעת חוק זו מוצע להאריך את הוראת השעה שמסתיימת בחודש נובמבר 2021, כך שיינתן פטור ממבחן זכאות כלכלית לאדם התובע בהליך אזרחי לפי חוק איסור הפליה במוצרים, לתקופה נוספת של שלוש שנים, וזאת בכפוף למבחן של סיכוי משפטי.

תיקון מס' 22 גובש בעקבות המלצת הצוות למיגור הגזענות נגד יוצאי אתיופיה, בראשות המנהלת הכללית של משרד המשפטים דאז, עורכת דין אמי פלמור, לפטור את מבקשי מתן הסיוע המשפטי ממבחן זכאות כלכלית "על מנת לעודד הגשת תביעות ויצירת תביעות ויצירת פסיקה משנה תודעה" (מסקנות הצוות פורסמו ביום ז' בכסלו התשע"ט (15 בנובמבר 2018)). התיקון נקבע בהוראת שעה לתקופה של שלוש שנים, כדי לבחון אם יש בו כדי

¹ ס"ח התשע"ט, עמ' 38.